

Zápisnica zo 16. zasadnutia výboru Snemu SAV, ktoré sa uskutočnilo videokonferenčnou formou dňa 22. júna 2022 od 9:00 hod.

Prítomní: D. Antolová, J. Gálik, K. Gmucová, V. Hvozdíková, A. Kalistová, Ľ. Kľučár, K. Nemoga, R. Passia

Neprítomný ospravedlnený: M. Kadúc

Program:

1. Otvorenie
2. Schválenie programu zasadnutia
3. Kontrola správnosti zápisnice
4. Informácie zo zasadaní P SAV
5. Rôzne
6. Záver

K bodu 1

Predseda Snemu SAV K. Gmucová o 9:00 hod. privítala prítomných a otvorila zasadnutie výboru snemu. Za zapisovateľku bola určená D. Antolová a za overovateľa J. Gálik.

K bodu 2

Program zasadnutia bol jednomyseľne schválený.

K bodu 3

K zverejnenej zápisnici z predošlého zasadnutia výboru snemu neboli pripomienky.

K bodu 4

Informáciu z mimoriadneho zasadnutia P SAV vied zo dňa 31. 5. 2022 podala K. Gmucová. Mimoriadne zasadnutie bolo zvolané z dôvodu, že kvôli presunu termínu riadneho zasadania o týždeň neskôr by nebolo možné vymenovať dvoch riaditeľov v potrebnom termíne. Na základe prebehnutých výberových konaní bol do funkcie riaditeľa Chemického ústavu SAV, v. v. i. vymenovaný Mgr. Stanislav Kozmon, PhD. a do funkcie riaditeľa Centra pre využitie pokročilých materiálov SAV, v. v. i. Ing. Miroslav Hnatko, PhD.

V bode Rôzne zazneli informácie o príprave zmluvy o spolupráci s CEFRES (Francúzsky ústav pre výskum v spoločenských vedách) a o stave verejného obstarávania dodávok plynu. I. Budinská informovala o príprave kalendára podujatí, ktorý bude vytvorený pre členov P SAV, výboru snemu, výboru rady riaditeľov (RR) a prípadne ďalších a bude zdieľaný online.

Informáciu z 12. zasadnutia P SAV, ktoré sa konalo dňa 16. 6. 2022 od 9:00 hod. v Pavilóne materiálových vied SAV v Košiciach hybridnou formou podala D. Antolová. Z diskutovaných bodov vyberáme:

Predsedníctvo vzalo na vedomie informáciu o zvolení výboru mladých vedcov SAV a správy zo zahraničných pracovných ciest I. Budinskej na podujatí Smart Tech Korea, Z. Panczovej zo stretnutia predstaviteľov Akadémií V4 a zo stretnutia vedenia AV ČR a SAV, M. Kšiňana z valného zhromaždenia ALLEA v Bruseli a M. Venharta ako člena delegácie sprevádzajúcej prezidentku SR vo Švajčiarsku.

M. Kšiňan referoval o pripravovanom Vedeckom veľtrhu 2022 v Bratislave, ktorého by sa mali zúčastniť zástupcovia každého oddelenia SAV.

M. Venhart referoval o výberových konaniach na vedúcich organizačných zložiek Ústavu vied o Zemi SAV, v. v. i. Na základe ich výsledkov vymenoval poverený generálny riaditeľ ústavu J. Madarás za vedúceho Geologického odboru Dr. R. Kyška-Pipíka, PhD. a za vedúceho Geofyzikálneho odboru RNDr. P. Nejedlíka, CSc. Obaja kandidáti boli prizvaní na zasadnutie a online formou predstavili svoje vízie o riadení organizačných zložiek. P SAV zobralo výsledky výberového konania na vedomie, v diskusii boli spomenuté nezhody vo vzťahoch medzi oboma zložkami, ktoré budú musieť zvolení vedúci riešiť.

Bola schválená zápisnica zo zasadnutí 12. a 31. mája 2022 a skonštatovalo sa, že všetky uznesenia sú splnené alebo v plnení.

Schválená bola Správa o zúčtovaní finančných vzťahov SAV so štátnym rozpočtom SR, ktorú podal J. Koppel. Schválené boli aj úpravy položiek rozpočtu SAV, pričom diskutovaná bola najmä otázka Národnej seizmickej siete staníc, na ktorú SAV prispieva, avšak z jej prevádzky sú aj príjmy. Zároveň je možné, že SAV takto prispieva aj na Lokálnu seizmickú sieť východné Slovensko, ktorá je pod správou Univerzity Komenského.

Schválená bola úprava rozpisu mzdových prostriedkov organizácií SAV na rok 2022, nakoľko od 1. 7. 2022 vláda SR schválila navýšenie miezd, ktoré sa týka aj SAV. Prerokovaný bol návrh postupu rozpisu mzdových prostriedkov vedeckých organizácií pre rok 2023, ktorý prezentoval K. Marhold. Po diskusii o riešení nedofinancovania II. oddelenia vied z roku 2022 a o návrhu, že riaditelia by mohli mať „podstav“ zamestnancov, ale nie vyšší ako 10 %, bol materiál stiahnutý z rokovania a bude predložený na nasledovné zasadnutie P SAV. Schválené bolo aj uznesenie o návrhu dodatku k Zásadám návrhu a rozdelenia rozpočtu akadémie na rok 2022, podľa ktorého budú výdavky na plyn, teplo a TÚV financované P SAV vo výške 90 % reálnych nákladov ústavov.

J. Koppel predstavil návrh dodatku Štatútu SAV, podľa ktorého budú členovia snemu z organizačných zložiek, zriadených po zlúčení alebo splynutí organizácií, zaradení do jednotlivých komôr snemu podľa zaradenia pôvodnej organizácie do oddelenia vied. Cieľom je zosúladienie zastúpenia zástupcov organizácií alebo ich zložiek v sneme a v rade riaditeľov. Materiál zobralo P SAV na vedomie, po vyjadrení rady riaditeľov ho znova prerokuje na augustovom zasadnutí a následne bude dodatok k štatútu schvaľovať Snem SAV.

S pripomienkami bol schválený dodatok k Štatútu Podporného fondu Štefana Schwarza na vytváranie postdoktorandských miest v SAV, v rámci ktorého Ľ. Lacinová navrhla predĺžiť termín podávania žiadostí tak, aby v roku podávania prihlášky ubehlo od dátumu obhajoby dizertačnej práce maximálne 5 rokov.

P SAV schválilo uznesenie o príslušnosti organizačných zložiek CSČ SAV, v. v. i. k oddeleniam vied SAV. KC Academia, KC Smolenice, Správa účelových zariadení SAV a Výpočtové stredisko SAV budú zaradené do I. oddelenia vied a Archív SAV, Encyklopedický ústav SAV, THS ÚSV SAV a VEDA - vydavateľstvo SAV budú zaradené do III. oddelenia vied. K. Gmucová uviedla, že navrhovaný dokument rieši aj pôvodné zaradenie organizačných zložiek CSČ SAV, v. v. i. , keďže možno niektoré z nich, napr. kongresové centrá, nemajú pôvodné zaradenie určené na organizačných poriadkov, či uznesení. Bolo by vhodné situáciu vyriešiť. Za plnenie uznesenia sú zodpovední podpredsedovia pre oddelenia vied.

M. Ruttkay uviedol, že sa podľa dohodnutých pravidiel o rotácii mení predsedníctvo rady riaditeľov. Novou predsedníčkou RR sa stala Z. Sulová. Zároveň požiadal P SAV, aby boli materiály na rokovanie RR posielané s dostatočným predstihom.

S pripomienkami bolo schválené zaradenie prihlášok hodnotených v rámci tretej výzvy Programu SASPRO 2 do jednotlivých kategórií podľa návrhov hodnotiacich komisií. Za I. oddelenie vied boli navrhnutí dvaja kandidáti, za II. oddelenie odporučila komisia štyroch kandidátov a za III. oddelenie dosiahli hodnotenie „A“ dvaja kandidáti. Vzhľadom na to, že niektorí kandidáti žiadajúci o pobyt na univerzitách nedosiahli stanovené minimálne skóre (4) a univerzity by nevyčerpali počet alokovaných miest, bolo navrhnuté, aby boli akceptovaní aj kandidáti so skóre vyšším ako 3,9. Rozsiahla diskusia bola venovaná kandidátovi z Fínska, ktorý získal príspevok z podporného fondu Š. Schwarza a požiadal aj o SASPRO 2. To, že sa uvedené projekty navzájom vylučujú bolo zverejnené až po podaní prihlášky o SASPRO. Nakoniec bolo zaradenie jeho prihlášky schválené, jedného z projektov sa však bude musieť vzdať.

P SAV schválilo výzvu v rámci programu SAS – UPJŠ ERC Visting Fellowship Grants na obdobie 2022 – 2023 a návrh na zvýšenie príspevku za ubytovanie pre zahraničných vedeckých pracovníkov v rámci programu MAD a DAAD v zariadeniach, ktoré nepatria SAV.

Na základe žiadosti ÚPV SAV, v. v. i. a na návrh Rady SAV pre vzdelávanie a doktorandské štúdium schválilo P SAV Mgr. J. Marušiaka, PhD. za garanta SAV pre doktorandské štúdium v študijnom odbore 26. Politické vedy. Keďže menovaný má z pohľadu kritérií SKVH vysoko nadštandardnú knižnú publikačnú činnosť, v citáciách niekoľkonásobne prevyšuje kritériá a má vyškolených 2 doktorandov, členovia rady sa jednohlasne zhodli na tom, že môže byť menovaný za garanta a nie je potrebné potvrdiť aj doterajšieho externého garanta, ktorým bol JUDr. E. Bárány, DrSc., a ktorému by J. Marušiak bol len spolugarantom.

Na návrh P. Samuelyho boli doplnení členovia komisií VEGA za SAV vo funkčnom období 2021 – 2025, Mgr. Andrej Gendiar, PhD. bol menovaný za člena komisie VEGA č. 1 pre matematické, počítačové a informatické a fyzikálne vedy a RNDr. Silvia Dolinská, PhD. za členku komisie VEGA č. 6 pre stavebné inžinierstvo a environmentálne inžinierstvo vrátane baníctva, hutníctva a vodohospodárskych vied.

Do funkcie riaditeľa Ústavu geotechniky SAV, v. v. i. bol menovaný Ing. Slavomír Hredzák, PhD.

Po diskusii o RNDr. J. Madarásovi, PhD., kandidátovi na generálneho riaditeľa Ústavu vied o Zemi SAV, v. v. i., ktorý sa podľa informácií z viacerých zdrojov často vyjadruje vo na sociálnej sieti a mnohé jeho názory sú kontroverzné, bol kandidát online formou pripojený na zasadnutie. Predstavil svoje predstavy o ďalšom pôsobení vo funkcii riaditeľa a možnosti riešenia problémov medzi organizačnými zložkami ústavu a zodpovedal otázky členov predsedníctva. V súvislosti s otázkou týkajúcou sa statusov na sociálnej sieti dal prísľub, že ako štatutár organizácie SAV sa aj na súkromnom profile

zdrží vyjadrení ku kontroverzným témam, ktoré by pri spojení jeho mena s akadémiou mohli byť interpretované ako názory predstaviteľa akadémie. Jeho menovanie za riaditeľa ÚVZ SAV, v. v. i. bolo schválené pomerom hlasov 8 (za) ku 6 (proti).

Vypísané bolo výberové konanie na riaditeľa Ústavu politických vied SAV, v. v. i. a zároveň bol do doby úspešného výberového konania za zastupujúceho riaditeľa menovaný J. Marušiak.

S pripomienkami bol schválený návrh slovného vyjadrenia jednotlivých kategórií pravidelného hodnotenia vedeckých organizácií SAV za obdobie 2016 – 2021, ktoré navrhol metapanel, hodnotiaca správa člena panelu/externého posudzovateľa vedeckej organizácie SAV a záverečná hodnotiaca správa metapanelu.

M. Morovics predstavil návrh smernice o vydávaní knižných a iných neperiodických publikácií vo vydavateľstve VEDA. Žiadna komerčná publikácia by nemala byť vydaná pod hlavičkou VEDA, vydavateľstvo SAV; môže byť uvedené len že publikácia bola vydaná v tlačiarni VEDA. Diskutovaná bola aj otázka recenzentov v prípade knižných publikácií. Podľa M. Morovicsa by vo výnimočných prípadoch, napríklad keď je na publikovanú tému veľmi málo odborníkov, mohol byť jeden z dvoch recenzentov z ústavu autora. Bolo ale navrhnuté, aby v tom prípade bolo recenzenti traja a jeden by bol z ústavu autora. F. Simančík podporil vydanie smernice, ale podotkol, že by mali byť uvedené aj sankcie v prípade, keď smernica dodržaná nebude. R. Karul navrhol, aby bolo do smernice zakotvené, že členom redakčnej rady je ex offio člen predsedníctva, najlepšie predseda Edičnej rady SAV. V ďalšej diskusii sa riešilo stiahnutie publikácie „Lenin a 21. storočie“ z predaja, pretože pri jej vydaní bolo porušených viacero zaužívaných pravidiel. Navyše, dvaja nezávislí recenzenti sa dodatočne ku knihe vyjadrili negatívne a konštatovali, že úvod je politicky angažovaný. V diskusii k dôvodu stiahnutia publikácie z predaja K. Gmucová upozornila, že bol zverejnený komentár M. Dobeša, ktorý knihu označil za vedeckú publikáciu. Zaznela poznámka, že táto recenzia bola uverejnená na stránke, ktorú spravuje sám M. Dobeš, a preto jej netreba prikladať váhu. P SAV návrh smernice schválilo.

J. Koppel predstavil metodické usmernenie k príprave a schvaľovaniu nájomných zmlúv a zmlúv o výpožičke nehnuteľného majetku vo vlastníctve organizácií SAV. Po diskusii, v rámci ktorej bolo uvedené, že podľa výšky plánovaných príjmov vyplývajúcich zo zmlúv bude prenájom schvaľovať dozorná rada organizácie, schválilo predsedníctvo uznesenie, že návrh posielajú na vyjadrenie rade riaditeľov a následne bude prerokovaný na zasadnutí P SAV.

V bode rôzne bol dohodnutý dátum zasadnutia snemu, ktoré sa bude konať 27. 9. 2022. Výjazdové zasadnutie predsedníctva sa bude konať v Smoleniciach v dňoch 10. – 11. 8. 2022. P. Samuely navrhol nový model výkonového financovania. P SAV zobralo materiál na vedomie a uložilo predostrieť ho rade riaditeľov.

V diskusii k prezentovaným informáciám sa Ľ. Kľučár informoval, či z návrhu dodatku Štatútu SAV vypadla možnosť požiadať o zmenu zaradenia člena snemu do inej komory. Nateraz áno, avšak táto otázka ešte môže byť precizovaná v rámci pripomienkovacieho konania pred schvaľovaním v sneme. K. Nemoga navrhne v rade riaditeľov, aby bolo zadelenie zástupcov organizačných zložiek v rade riaditeľov rovnaké ako v sneme. V prípade zložiek, ktoré v sneme nemajú zástupcov, ale ich vedúci sú členmi rady riaditeľov, budú títo zaradení na základe uznesenia P SAV, ale pri rokovaníach o vedeckých otázkach nebudú hlasovať.

Spomenuté bolo, že pre P SAV bude časovo náročné zvládnuť prípravu návrhu postupu rozpisu mzdových prostriedkov vedeckých organizácií pre rok 2023, keďže bude tento materiál prerokovaný

na jeho augustovom zasadnutí, následne by mali byť zapracované pripomienky z rady riaditeľov a do 1. septembra by mal byť predložený snemu.

K bodu 5

V bode Rôzne sa riešilo vedenie zasadnutia snemu dňa 27. 9. 2022, kedy už K. Gmucová nebude predsedníčkou snemu, lebo mandát jej končí 20. 9. 2022. V rokovacom poriadku je uvedené, že zasadnutia snemu a výboru snemu vedie predseda snemu alebo ním poverený podpredseda snemu alebo iný člen výboru. Snem ešte zvolá K. Gmucová a predbežne bolo dohodnuté, že prvým pracovným bodom programu zasadnutia snemu bude voľba nového predsedu a podpredsedov snemu. Následne povedie novozvolený predseda zasadnutie sám, alebo poverí vedením vybraného podpredsedu. Forma konania snemu (prezenčne/online) bude upresnená neskôr, podľa aktuálnej epidemiologickej situácie. Do programu zasadania sú predbežne zaradené aj ďalšie body, a to schvaľovanie návrhu Dodatku k Zásadám návrhu a rozdelenia rozpočtu akadémie na rok 2022, návrhu Dodatku č. 5 k Štatútu SAV a materiály predložené Predsedníctvom SAV v zmysle uznesení č. 7. a 8. zo zasadania snemu 7. decembra 2021.

A. Kalistová uviedla že na schôdzi riaditeľov košických pracovísk bolo spomenuté, že pri online prístupe hostí na snem cez Youtube nemôžu riaditelia, ani iní hostia vstupovať do diskusie. Skonštatované bolo, že okrem prizvaných, sa hostia na zasadnutí snemu mohli aj doteraz vyjadrovať len výnimočne, po predchádzajúcom súhlase snemu. Aj v budúcnosti sa počíta s tým, že na niektoré zasadania snemu budú riaditelia prizvaní.

Zástupca výboru snemu na nasledujúcom zasadnutí P SAV v Smoleniciach, ako aj termín ďalšieho zasadnutia výboru snemu bude určený neskôr v závislosti od časovej dostupnosti členov výboru.

Ľ. Ključár otvoril otázku akreditácie ústavov SAV, konkrétne či bude každému ústavu pridelený externý oponent – špecialista, ktorý má byť pre ústav anonymný, pričom predtým bolo spomínané, že ústavy budú mať v prípade prvého návrhu oponenta právo veta. V aktuálnom dokumente „Hodnotenie organizácií SAV za obdobie 2016 – 2021“ je uvedené, že metapanel určí ktorým ústavom bude pridelený špecialista, prípadne o to môžu ústavy požiadať. Pri telefonicknej konzultácii P. Samuely ozrejmil, že na návrh akreditačnej komisie Metapanel schválil, že všetky ústavy budú mať zahraničného špecialistu, ktorý však na základe požiadavky metapanelu bude anonymný.

K bodu 6

K. Gmucová poďakovala prítomným za účasť a zasadnutie ukončila o 10:45 hod.

V Bratislave 28. 6. 2022

Zapísala: D. Antolová

Overil: J. Gálik

Katarína Gmucová
predsedníčka Snemu SAV